

החלטת סגן הממונה על המשמעת
גזר דין

1. הנקבל הוא תלמיד בבית הספר לעבודה סוציאלית. לפי כתב הקובלנה, במסגרת הקורס "אלימות במשפחה" אותו למד, נדרשו התלמידים להגיש עבודת סיכום. אחת מהתלמידות בקורס הגישה את עבודתה על ידי כך שהניחה אותה בתאה של המרצה. באופן שאינו ידוע במדויק, נטל הנקבל את העבודה של התלמידה, העתיק ממנה חלקים רחבים תוך שהוא משנה את פרטי המקרה שתואר בה והגיש את עבודתו. כמה ימים לאחר מכן הבחינה התלמידה כי טרם קיבלה ציון על העבודה ופנתה בדואר אלקטרוני אל המרצה בשאלה בנושא. בעקבות בירור שבו הסתבר כי העבודה אינה מצויה בידי המרצה ולא בידי המזכירות הגישה התלמידה עותק מן העבודה למרצה. כאשר בדקה המרצה את שתי העבודות (של התלמידה ושל הנקבל) התברר כי הן זהות למעט המבוא. במעשים אלו, כך נטען בכתב הקובלנה, עבר הנקבל עבירה של ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה (סעיף 29.2 לתקנון המשמעת), הונאה בעבודה (סעיף 29.3), הפרת הוראות בעבודה (סעיף 29.4), התנהגות שיש בה משום פגיעה ברכוש תלמידי האוניברסיטה (סעיף 29.8) והתנהגות שאינה הולמת מעמד של תלמיד (סעיף 29.10).

2. לאחר שמיעת הראיות בתיק החלטתי כי יש להרשיע את הנקבל בעבירה של הונאה (שבה נבלעת עבירת הפרת ההוראות). אשר לעבירות האחרות שמופיעות בכתב הקובלנה תרמית (סעיף 29.2 לתקנון); התנהגות שיש בה משום פגיעה ברכוש תלמידי האוניברסיטה (סעיף 29.8); וכן בעבירה של התנהגות שאינה הולמת (סעיף 29.10) - החלטתי לזכות את הנקבל מעבירות אלו וזאת מחמת הספק. בהכרעת הדין שכתבתי הנחתי, למרות שהצדדים לא טענו זאת בפני, כי הבסיס לאישום בשלוש העבירות האמורות היתה הטענה בכתב הקובלנה לפיה הנקבל "נטל את העבודה שהגישה" התלמידה. אולם לאחר שמיעת הראיות בתיק החלטתי כי לא ניתן לקבוע בוודאות כיצד הגיעה העבודה לידי הנקבל. הקובל עצמו אמר בסיכומיו כי "יכול להיות שהעבודה נלקחה מתא המרצה, או שהמחשב נשכח בספריה [הכוונה כנראה היא שהעבודה נכתבה על מחשב בספריה והמחשב נשאר פתוח] או שהנקבל יודע את קוד גישתה למחשב." קבעתי בהכרעת דיני כי במידה והתלמיד העתיק את העבודה ממחשב פתוח בספריה, לא ניתן להרשיעו בעבירות האמורות.

3. כעת אני נדרש לשאלת גזר הדין הראוי. הקובל התמקד בטיעונו בעונש ההרחקה בפועל. הוא טען כי תיק זה שונה מתיקי ההונאה הרגילים. בניגוד לתיקי הונאה רגילים שבהם המעתיק לוקח את החומר המועתק מגורם חיצוני, בתיק שלפנינו מדובר בהונאה בנסיבות מחמירות - מעשה ההונאה פגע בחברתו של הנקבל ללימודים וזאת משום שבמעשיו, גרם הנקבל לתלמידה שממנה נלקחה העבודה שתיחשד בהונאה. לפיכך טוען הקובל כי למרות העובדה כי החלטתי לזכות את

הנקבל מעבירות של תרמית, פגיעה ברכוש תלמידי האוניברסיטה והתנהגות בלתי הולמת, הרי מדובר במעשים שמשיקים לעבירות אלו ולכן יש מקום להעניש את הנקבל בהתאם לרף הענישה הנמוך המקובל בעבירת התרמית (שנתיים הרחקה בפועל). מוסיף הקובל ואומר כי הרף המקובל כיום לעבירות הונאה, כאשר אין הודאה באשמה, הוא הרחקה בפועל לשנה. עוד הוסיף הקובל כי יש לפסול את העבודה והקורס, וכן להשית על הנקבל עונש של הרחקה על תנאי לתקופה של שנה וזאת למשך שנתיים מיום חזרת הנקבל ללימודים. אשר למועד תחילת ההרחקה, מבקש הקובל כי הנקבל יורחק החל מהסמסטר הנוכחי (סמסטר א' שהתחיל באמצע פברואר עם סיום שביית המרצים).

4. לעומתו טוען הסנגור כי הקובל מנסה, בעקיפין, לחזור ולהחיות את העבירות שמהן זוכה הנקבל. הסנגור הפנה אותי למספר פסקי דין שבהם נקבע רף ענישה בעבירות של הונאה של הרחקה לשני סמסטרים. הוסיף הסנגור ואמר כי הנקבל היה בתקופה האמורה במצוקה אישית ונפשית קשה וכי העונש הראוי הוא הרחקה לתקופה של סמסטר אחד, נזיפה, פסילת העבודה הקורס והרחקה על תנאי. לגבי תחילת מועד ההרחקה, מסכים הסנגור כי יש לעשות זאת החל מתחילת סמסטר א'.

5. אני סבור כי צודק הסנגור בטענתו כי מרגע שהחלטתי לזכות את הנקבל מעבירת התרמית אין מקום "להחיות" עבירה זו ולהכניסה בדלת האחורית של גזר הדין. מצד שני, פסקי הדין אליהם הפנה אותי הסנגור מבוססים כולם על הסדרי טעון במסגרתם הודו הנקבלים בעבירות שיוחסו להם. אין לגזור גזירה שווה מפסקי דין אלו למקרה שלפני בו לא הייתה הודאה באשמה. בנוסף אני מסכים עם הקובל כי עבירת ההונאה הספציפית שבה הורשע הנקבל היא חמורה במידה מסוימת יותר מעבירת הונאה רגילה משום שהנקבל חשף תלמידה אחרת מהחוג שלו לסכנה של הרשעה בעבירה שלא ביצעה. באיזון הכללי בין הנסיבות השונות של תיק זה אני סבור כי העונש שיש להטיל על הנקבל הוא הרחקה בפועל לתקופה של שנה מן האוניברסיטה, כאשר תחילתה של תקופה זו הוא בתחילת הסמסטר הנוכחי (קרי סמסטר א' של שנת הלימודים תשס"ח שהחל ממש בימים אלו) וסופה בסוף סמסטר א של שנת הלימודים הבאה, כך שבפועל יורחק הנקבל מסמסטר א' ומסמסטר ב של שנת הלימודים הנוכחית ומסמסטר א של שנת הלימודים הבאה.

6. בנוסף יש לדעתי לגזור על הנקבל גם עונש של פסילת הקורס והעבודה נשוא כתב הקובלנה וכן עונש של הרחקה על תנאי לתקופה של שנה וזאת באם יעבור הנקבל שוב עבירה של הפרת הוראות או של הונאה. תקופת התנאי תהיה שנתיים מיום חזרת הנקבל ללימודים.

ניתן היום, _____, בהיעדר הצדדים.
יפורסם ללא שם הנקבל

פרופ' אסף לחובסקי
סגן הממונה על המשמעת